

SISÄLTÖ

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT (4.1.1)	2
2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET (4.1.2).....	2
3 RISKINHALLINTA (4.1.3).....	3
4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN (3)	3
5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET (4.2).....	4
4.2.1 Palvelutarpeen arviointi	4
4.2.1 Hoito- ja kasvatussuunnitelma (LsL 30.5 §)	4
4.2.2 Asiakkaan kohtelu	4
4.2.3 Asiakkaan osallisuus	5
4.2.4 Asiakkaan oikeusturva.....	5
6 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA (4.3).....	5
4.3.1 Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta.....	5
4.3.2 Ravitsemus.....	6
4.3.3 Hygieniäkäytännöt.....	6
4.3.4 Terveysten- ja sairaanhoito	6
4.3.5 Lääkehoito.....	6
4.3.6 Yhteistyö eri toimijoiden kanssa.....	6
7 ASIAKASTURVALLISUUS (4.4)	6
4.4.1 Henkilöstö.....	7
4.4.2 Toimitilat.....	7
4.4.3 Teknologiset ratkaisut.....	8
4.4.4 Terveysturvallisuuden laitteet ja tarvikkeet.....	8
8 ASIAKAS JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY (4.5)	8
9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA	9
10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA (5)	9
11 LÄHTEET	10

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT (4.1.1)

Kunnan nimi: Riihimäen kaupunki	
Sote -alueen nimi: Lasten, nuorten ja perheiden sosiaalisen hyvinvoinnin palvelut, lastensuojelu	
Toimintayksikön nimi Mäkikujan perhetukikeskus	
Toimintayksikön sijaintikunta yhteystietoineen Riihimäki	
Palvelumuoto; asiakasryhmä, jolle palvelua tuotetaan; asiakaspaikkamäärä Lastensuojelun sijaishuolto, kaksi 7-paikkaista osastoa (yhteensä 14 paikkaa)	
Toimintayksikön katuosoite Mäkikuja 25	
Postinumero 11100	Postitoimipaikka Riihimäki
Toimintayksikön vastaava esimies Palvelupäällikkö Marjo Mutanen	Puhelin 050 563 3944
Sähköposti Marjo Mutanen Sähköpostiosoite kirjoitetaan muotoon etunimi.sukunimi@riihimaki.fi .	
Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat	
ISS, siivouspalvelut	

2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET (4.1.2)

<p>Arvot ja toimintaperiaatteet</p> <p>Yksikön toiminta-ajatusten taustalla vaikuttavat lainsäädännöstä, eettisistä periaatteista ja kaupungin strategisista linjauksista lähtevät periaatteet sekä tavoitteet. Lainsäädännön taustalla vaikuttavat perustuslain (731/1999) mukaiset yksilön perusoikeudet ja ihmisoikeussopimukset, kuten Suomen ratifioima YK:n lapsen oikeuksien sopimus. Lastensuojelua toteuttaessa lapsen etu on keskeinen toimintaa ohjaava periaate (LsL 4§). Lisäksi hallintolain mukaiset (434/2003) hyvän hallinnon periaatteet, kuten oikeudenmukaisuus, suhteellisuus ja luottamuksellisuus, ohjaavat toimintayksikköä.</p> <p>Riihimäen kaupunkiin on laadittu vuoden 2017 kevään aikana uusi strategia, jossa katsotaan ja visioidaan vuoteen 2030. Uuden strategian myötä muodostuu kärkilinja, joka suuntaa tulevaisuudessa yksikön toiminta-ajatusta.</p> <p>Mäkikujan toiminnan fokuksena ovat lapsi ja perhe. Sen ohjaavina periaatteina ovat yksilöllisyyden sekä kohtaamisen kunnioittaminen. Mäkikujan perhekeskuksen arvoja ovat oikeudenmukaisuus, avoimuus, aito välittäminen, turvallisuus, toiminnallisuus ja lapsilähtöisyys.</p> <p>Osastoilla palvelua tarjotaan kiireellisesti sijoitetuille, avohuollon tukitoimin sijoitetuille ja huostassa oleville riihimäkeläisille lapsille ja nuorille. Osastoilla on 7 paikkaa, joista yksi on Hausjärven, Lopen ja Hämeenlinnan kunnalle suunnattu kriisipaikka.</p> <p>Vastaanotto-osasto Vanamon työskentelyn tarkoituksena on perheen ja lapsen yleistilanteen kartoitus sekä havainnointi sijoituksen aikana ja niiden pohjalta arvioidaan asiakkaan jatkotuen tarve yhdessä sosiaalityöntekijän kanssa. Lisäksi lapselle nimitetään omaohjaaja. Toimintaa tukevat osastojen arkirytmi, viikkosuunnitelma ja perheen kanssa tehtävä työskentely, joita ovat mm. perhetyö, lapsen näkökulman esiin tuominen ja tarvittaessa omaohjaajan kotikäynnit perheen kotona.</p> <p>Pitkäaikaisosasto Apilassa on tarkoitus turvata lapsen ikätasoinen kasvu ja kehitys sekä arjen toimivuus. Lisäksi toiminnan tavoitteena on tukea lapsen toimintakykyä ja yhteydenpitoa läheisiin ihmisiin. Apilan työn tavoitteena on tukea myös kotiuttamisen edellytyksiä ja nuoren itsenäistymisistä. Apilan toiminnassa olennaista on omaohjaajatyöskentely.</p>

3 RISKINHALLINTA (4.1.3)

Riihimäen kaupungin toimialakohtainen yleisempien tasojen riskien arviointi on laadittu v. 2018 ja sitä seurataan ja päivitetään Wpro riskien kartoitusohjelmalla. Henkilöriskeihin liittyvä riskienhallintakartoitus on tehty viimeksi Riihimäen kaupungin yhteisenä toimintana 2018. Työpaikkojen vaarojen kartoitusta seurataan jatkuvasti ja se täydennetään kahden vuoden välein.
Työterveyshuolto tekee työpaikkaselvityksiä yhteistyössä Riihimäen kaupungin kanssa. Lisäksi toimintayksikössä on laadittu yksilökohtaisempia vaaratilanteiden toimintaohjeita, kuten haastavan asiakkaan kohtaaminen, lääkehoidon suunnitelma, pelastussuunnitelma ja turvallisuussuunnitelma.

Riskien tunnistaminen
Intra- tietojärjestelmästä löytyy sähköinen Wpro- turvallisuushavaintolomake, joka automaattisesti siirtyy palveluvastaavalle, palvelupäällikölle ja työsuojelupäällikölle.
Riskien käsitteleminen
Työpaikkaväkivallalla tarkoitetaan joutumista fyysisen väkivallan tai sen uhan kohteeksi työssä. Turvallisuushavaintolomake käydään työntekijöiden kanssa henkilökohtaisesti läpi mahdollisimman nopeasti ja tilanteeseen pyritään reagoimaan turvallisuusuhan vähentämiseksi. Kaavakkeet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Toimintayksikössä seurataan myöhemmin tilanteen korjaantumista ja arvioidaan mahdolliset toimenpiteet. Työterveyshuolto antaa jälkihoitoa tapahtuneen jälkeen. Tapahtunutta käydään läpi myös työyhteisön ja esimiesten kanssa.
Vakavat työpaikalla sattuneet väkivaltatapaturmat ilmoitetaan poliisille ja työsuojeluviranomaiselle. Lievät pahoinpitelyt ovat virallisen syytteen alaisia silloin, kun ne kohdistuvat henkilöön, joka suorittaa työtehtäviään joko työpaikalla tai asiakkaan kotona, ja kun rikoksentehtäjä ei kuulu työpaikan henkilöstöön. Yleisen syytteen alaisissa rikoksissa rikosilmoituksen voi tehdä työntekijän lisäksi myös työnantajan edustaja. Lain nojalla työnantaja voi siten huolehtia rikosilmoituksen tekemisestä, kun työntekijä ei itse kykene tai halua tehdä ilmoitusta.
Muutoksista tiedottaminen
Muutoksista tiedotetaan osastojen omissa viikkopalavereissa, kuukausittain järjestettävissä Mäkikujan perhekeskuksen omissa talon kokouksissa ja toimialan yhteisissä työpaikkakokouksissa. Lisäksi tarvittaessa järjestetään ylimääräisiä tiedotuspalavereja.

4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN (3)

Omavalvonnan suunnittelusta vastaava henkilö tai henkilöt
Yhteistyössä palvelupäällikkö, lastensuojelun sosiaalityöntekijät, palveluvastaavat, hoitohenkilöstö ja ruokapalveluvastaava.
Omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta vastaavan henkilön yhteystiedot: Palvelupäällikkö Marjo Mutanen 050 563 3944, palveluvastaava Jarkko Salo p. 050 463 1521 ja palveluvastaava Timo Pajunen-Noroila p. 050 452 0661.
Omavalvontasuunnitelman seuranta
Omavalvontasuunnitelma päivittämisestä vastaavat palvelupäällikkö ja osastojen palveluvastaavat. Suunnitelmaa tarkistetaan kaksi kertaa vuodessa sekä tilanteiden muuttuessa. Omavalvontasuunnitelma on jatkuva kehittämisen ja tarkistamisen kohde.
Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Omavalvontasuunnitelma on nähtävillä Vanamon ja Apilan yleisissä tiloissa ilmoitustauluilla. Omavalvontasuunnitelma lisätään myös Riihimäen kaupungin internet- sivustolle.

5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET (4.2)

4.2.1 Palvelutarpeen arviointi

Asiakassuunnitelmapalaverissa laaditaan suunnitelma ja sen tavoitteet määritetään yhdessä lapsen, vanhempien, sosiaalityöntekijän, sijaishuoltopaikan sekä verkostojen kanssa.

4.2.1 Hoito- ja kasvatussuunnitelma (LsL 30.5 §)

Hoito- ja kasvatussuunnitelma laaditaan jokaiselle asiakkaalle yhdessä lapsen tai nuoren, vanhempien ja omaohjaajan kanssa. Suunnitelman tekoon ja sen arviointiin voi osallistua myös muu osaston henkilöstö ja vastaava ohjaaja. Suunnitelman toteutumista seurataan yhdessä lapsen ja perheen kanssa sekä muun henkilökunnan kanssa viikoittaisissa osastopalaverissa.

4.2.2 Asiakkaan kohtelu

Asiakkaan kanssa käydään keskustelemalla lävitse hänen oma näkemyksensä. Asiakkaan oma mielipide kirjataan asiakaskertomukseen, suunnitelmiin ja päätöksiin. Tähän kiinnitetään huomiota erityisesti rajoittamispäätöksiä suunniteltaessa. Lapsella on mahdollisuus tavata omaa hänen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää.

Lapsen äänen esiin tuomiseksi otetaan käyttöön kokemusasiantuntijuus. Lapsia ja nuoria otetaan mukaan esimerkiksi Mäki-kujan talon kokouksiin. Osastoilla pidetään säännöllisesti lasten/nuorten kokouksia.

Rajoitustoimenpiteiden edellytykset lähtevät lainsäädännöstä (LsL, § 64). Rajoituspäätökset on tehtävä turvallisesti ja lapsen ihmisarvoa kunnioittaen. Lapsen saa kohdistaa rajoitustoimenpiteitä vain siinä määrin kuin sijoituspäätökseen kirjatun tarkoituksen toteuttaminen, lapsen tai toisen henkilön terveys tai turvallisuus tai lapsen edun mukainen turvaaminen vaatii. Rajoitustoimenpiteet ovat aina yksilökohtaisia ja jokainen rajoitustoimenpide arvioidaan erikseen asiakkaan omista lähtökohdista käsin. Rajoitustoimenpiteitä pyritään välttämään ennakoimalla tilanteita ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti pienimmän puuttumisen kautta. Rajoituspäätöksen valmistelussa pyritään käyttämään lievintä rajoituspäätöstä ja rajoitusta arvioidaan voidaanko rajoitus päättää aikaisemmin. Rajoitustoimenpiteestä tehdään päätös ja se arkistoidaan lapsen aktiin. Päätökseen kirjataan asianosaisten mielipiteet ja siitä keskustellaan lapsen, huoltajien ja lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän kanssa. Päätökset luovutetaan tai lähetetään tiedoksianto- tai saantitodistuksella asianosaisille ja lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle.

Asiakkaan asiallinen kohtelu

Epäasiallisen kohtelun tulleessa tietoon asia otetaan puheeksi asiakkaan, hänen läheistensä ja yksikön esimiesten (palveluvastaava ja palvelupäällikkö) kanssa. Asiakas ohjataan valittamaan myös virallista tietä (laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)). Valituksen voi tehdä sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle muistutuksen tai valvontaviranomaiselle tehtävän kantelun muodossa. Lisäksi asiakkaan voi ohjata sosiaaliamiehelle. Eduskunnan oikeusasiamiehen puoleen voi kannella kun asiakkaan perus- ja ihmisoikeudet eivät ole toteutuneet asianmukaisesti tai viranomaisen ei ole noudattanut lakia tai täyttäneet velvollisuuksiaan.

4.2.3 Asiakkaan osallisuus
Asiakaslähtöisyys on yksi toimintaa ohjaava periaate. Asiakaspalaute on tärkeää ja arvokasta toiminnan kehittämistä varten. Toimintakäytäntönä on, että asiakkailta kysytään palautetta toiminnasta/ jatkuva palaute. Palaute kirjataan ja se jatkotoimenpiteet riippuvat palautteesta. Suunnitteilla on laatia erillinen sähköinen asiakaspalautekaavake, joka täytetään jokaisen sijoituksen yhteydessä. Lisäksi käyttöön otetaan kokemusasiantuntijuus, jossa lapsi ja nuori osallistuu Mäkikujan toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen.
4.2.4 Asiakkaan oikeusturva
Muistutuksen vastaanottaja: Palvelupäällikkö Marjo Mutanen
Sosiaaliamiehen yhteystiedot sekä tiedot hänen tarjoamistaan palveluista: Satu Loippo p. 050 599 6413, Pikassos Oy Pikassos Oy /Loippo, Satu Åkerlundinkatu 2 A, 3. krs. 33100 TAMPERE
Muistutukseen vastataan asiakkaalle kirjallisesti ja tästä prosessista vastaa palvelupäällikkö. Muistutukset käsitellään Mäkikujan johtoryhmässä, johon kuuluu palvelupäällikkö ja palveluvastaavat. Asiaa työstetään osasto(i)lla ja tarkoituksena on, että omaa toimintaa pyritään kehittämään saadun palautteen myötä. Käsittelystä ja mahdollisista korjaustoimenpiteistä laaditaan muistio. Tavoiteaika muistutusten käsittelylle on kaksi viikkoa.

6 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA (4.3)

4.3.1 Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta
Asiakassuunnitelmassa laaditaan tavoitteita, joita tarkennetaan yksilökohtaisesti konkretian tasolle hoito- ja kasvatussuunnitelmassa. Tarkoituksena on, että tavoitteet laaditaan yhdessä lapsen tai nuoren sekä hänen läheistensä kanssa.
Mäkikujalla pyritään kannustamaan sekä aktivoimaan lapsia ja nuoria liikunta- ja harrastustoimintaan. Mäkikujan perhekeskus vuokraa säännöllisesti lomamökkiä lasten ja perheiden virkistytymisen tueksi, jonka avulla vahvistetaan perheiden kanssa tehtävää kuntouttavaa työskentelyä. Yksikön käytössä ovat Riihimäen kaupungin liikuntapalvelut. Lisäksi rakennuksessa on oma erillinen harrastuhuone. Asiakkaiden hoitosuunnitelmiin kirjataan tavoitteita, jotka liittyvät päivittäiseen liikkumiseen, ulkoiluun, kuntoutukseen ja kuntouttavaan toimintaan. Tavoitteiden toteutumista seurataan asiakassuunnitelman ja hoito- ja kasvatussuunnitelman päivittämisen yhteydessä.

4.3.2 Ravitsemus

Yksikön toiminnassa huomioidaan erityisruokavaliot ja asiakkaan ravitsemukseen liittyvät henkilökohtaiset tarpeet, jotka selvitetään sijoituksen alkaessa.

Mäkikujan perhekeskuksessa on oma ruokapalveluvastaava, joka ensisijaisesti huolehtii terveellisen ja ravitsemussuositusten mukaisesta ruoan valmistuksesta. Ruokapalveluvastaava toimii asiantuntijana ravitsemusasioissa. Osastojen henkilökunta huolehtii säännöllisistä ruoka-ajoista ja niiden seurannasta. Hoitohenkilöstöllä on voimassa olevat hygieniapassit.

4.3.3 Hygieniäkäytännöt

Yksikön hygienia-asetetut laadulliset tavoitteet ja sen toteutumiseksi laaditut toimintaohjeet sekä asiakkaiden yksilölliset hoito- ja palvelusuunnitelmat asettavat omavalvonnan tavoitteet, joihin kuuluvat asiakkaiden henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtimisen lisäksi infektioiden ja muiden tarttuvien sairauksien leviämisen estäminen.

Yksikössä on henkilökohtaisen hygienian ylläpidosta ohjeet, jotka käydään sijoituksen alkaessa asiakkaan kanssa lävitse. Siten varmistetaan henkilökohtaisen hygienian huolehtimisen edellytykset. Osastojen henkilökunta ohjaa lasta tai nuorta päivittäisessä arjessa huolehtimaan hygieniastaan.

4.3.4 Terveyden- ja sairaanhoito

Hoito- ja kasvatushenkilöstö vastaa lasten ja nuorten terveydenhuoltopalveluihin ohjauksesta, terveyden- ja sairaanhoidon seurannasta sekä niiden ennalta ehkäisystä. Mäkikujan perhekodein lasten terveystarkastukset tehdään keskitetysti Riihimäen terveystieteiden keskuksessa, jossa on nimetyt lääkärit tarkastuksia varten.

4.3.5 Lääkehoito

Lääkehoitosuunnitelma on päivitetty vuonna 2019. Vuoden 2019 aikana koko henkilökunta koulutetaan lääkehoitoon liittyvän osaamisen kehittämiseksi.

Yksikössä on nimetty lääkehoidon vastuuhenkilöt. Vastuu lapsen tai nuoren lääkesuunnittelusta on omalääkärillä.

4.3.6 Yhteistyö eri toimijoiden kanssa

Asiakassuunnitelmaan merkitään palvelutahot, joiden kanssa yksikön työntekijät ovat yhteydessä.

7 ASIAKASTURVALLISUUS (4.4)

Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Palo- ja pelastusturvallisuudesta vastaa yhdessä Mäkikujan perhekeskuksen kanssa Kanta-Hämeen pelastuslaitos joka sijaitsee Riihimäellä. Perhekeskuksessa järjestetään vuosittain palotarkastus, paloharjoituksia sekä poistumisharjoituksia yhdessä pelastusviranomaisten kanssa, harjoituksissa on mukana henkilöstö, asiakkaat. Harjoituksen jälkeen saadaan pelastusviranomaisilta palaute harjoituksen onnistumisesta.

<p>Yksikkö tekee yhteistyötä Ankkurin poliisin kanssa ja asian tiimoilta on ollut yhteistyöpalaveri tammikuussa 2017. Henkilöstöllä on toimintaohjeet asiakasturvallisuuteen liittyen (haastavan asiakkaan kohtaaminen Mäkikujalla).</p>
<p>4.4.1 Henkilöstö</p> <p>Hoito- ja hoivahenkilöstön määrä, rakenne ja riittävyys sekä sijaisten käytön periaatteet</p>
<p>Mäkikujan perhekeskuksen johtava on palvelupäällikkö. Kummallakin osastolla (Vastaanotto-osasto Vanamo ja pitkäaikaisosasto Apila) on oma palveluvastaava. Lisäksi Vanamossa on viisi ohjaaja ja 1 hoitaja ja Apilassa kuusi ohjaaja. Yksiköllä on yksi yhteinen ruokapalveluvastaava. Määräaikaisia sijaisia käytetään vuosilomien ja sairauslomien aikana yksikön toiminnan turvaamiseksi.</p>
<p>Voimavarojen riittävyyteen pyritään koulutusten, työnohjauksen ja esimiehen tuen avulla. Säännölliset yhteiset kokoukset, osastopalaverit, vuosittaiset kehityskeskustelut ja työterveyshuollon palvelut tukevat myös tätä tavoitetta.</p>
<p>Henkilöstön rekrytinnin periaatteet</p>
<p>Rekrytointi hoidetaan julkisilla hauilla ja siinä noudatetaan Riihimäen kaupungin ohjeistusta. Hakijat haastatellaan ryhmähaastattelujen ja yksilökohtaisten haastattelujen kautta. Rekrytinnista ovat vastuussa palvelupäällikkö ja palveluvastaavat. Päättöksen rekrytointivalinnasta tekee palvelupäällikkö.</p>
<p>Rekrytinnissa huomioidaan lakisääteiset velvoitteet. Näitä ovat henkilöstön pätevyysvaatimukset (laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015) ja rikosrekisteriote, joka vaaditaan lasten kanssa tehtävän työn vuoksi, tartuntalain 48§ pykälän mukainen rokotussuoja. Rekrytinnissa pyritään huomioimaan myös henkilön sopivuus lasten ja nuorten kanssa työskentelelyyn.</p>
<p>Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta</p>
<p>Perehdytyksestä vastaa palveluvastaavat. Ennen uuden työntekijän tai opiskelijan aloittamista henkilöstöstä valitaan koulutettu perehdyttäjä. Perehdytykseen on laadittu perehdytyskansiot.</p>
<p>Osastojen henkilöstölle laaditaan vuosittain koulutussuunnitelma. Marras-joulukuussa tehdään suunnitelma koulutuksille seuraavalle vuodelle. Lopulliset päätökset koulutuksista pyritään tekemään vuoden alussa. KVTES määrittelee henkilöstölle mahdollistettavat koulutusmääräajat.</p>
<p>4.4.2 Toimitilat</p>
<p>Riihimäen kaupunki omistaa Mäkikujan perhekeskuksen uuden kiinteistön, joka valmistui maaliskuussa 2015. Kiinteistössä on kaksi osastoa (Vanamo ja Apila), joissa kummassakin on 7 paikkaa. Lisäksi kiinteistössä on ympärivuorokautiseen perhekuntoutukseen tarkoitettu huoneisto, joka sijaitsee hallinnon tilojen yhteydessä. Hallinnon tilojen yhteydessä on neuvotteluhuone, harrastehuone, toimintaterapeutin huone ja kaksi toimistohuonetta. Kiinteistön saunatilat sijaitsevat hallintotilojen läheisyydessä. Mäkikujan perhekeskuksen tiloissa toimii myös Riihimäen kaupungin sivistystoimen kanssa yhdessä v. 2017 perustettu koululuokka viidelle peruskouluikäiselle oppilaalle.</p> <p>Kummallakin osastolla on 7 huonetta, jotka ovat kooltaan 15 – 20 neliötä. Lisäksi osastoilla on olohuone, ruokahuone, 2 erillistä suihkuhuonetta, toimisto, kodinhoituhuone, ulkovaatehuone, 2 varastohuonetta ja 4 wc:tä, joista yksi on invamitoitettu. Jokaisella lapsella tai nuorella on oma henkilökohtainen huone, jonka hän voi sisustaa omilla tavaroillaan. Lapsi tai nuori saa tavata huoneessaan kavereitaan ja muita läheisiään. Huone on henkilökohtainen eikä ole muiden käytössä. Kun lapsi tai nuori ei ole osastolla, huoneen ovi pidetään lukossa yksityisyydensuojan takaamiseksi.</p>

<p>Mäkikujan perhekodin siivoushuolto hoidetaan ostopalveluna. Yleiset tilat siivotaan kaksi kertaa viikossa. Lasten omat huoneet siivotaan yhdessä osaston aikuisen kanssa. Siivouksessa huomioidaan lapsen ikä ja kehitystaso.</p> <p>Yksikön pyykkihuolto hoidetaan osastoilla. Lapsilla ovat omat pyykkikorit huoneissaan ja henkilökunta avustaa pyykkien pesemisessä. Siivous- ja pyykkihuolto on osa lapsen kasvatusta ja tavoitteena on, että lapsi tai nuori opettelee niiden tekemistä aikuisen ohjaamana.</p>
<p>4.4.3 Teknologiset ratkaisut</p>
<p>Mäkikujan perhekeskuksen piha-alueella on tallentava kameravalonta ja niiden valvontaa voidaan suorittaa osastojen toimistosta käsin. Kameroiden tallenteita pääsee katsomaan vain teknisen puolen pääkäyttäjä. Tallenteita katsotaan vain perustelusta syystä.</p> <p>Turva- ja kutsulaitteiden toimintavarmuudesta vastaavien henkilön nimi ja yhteystiedot:</p> <p>Palveluvastaavat Jarkko Salo p.0504631521 ja Timo Pajunen-Noroila 0504520661</p>
<p>4.4.4 Terveystieteiden laitteet ja tarvikkeet</p>
<p>Konsultaatiota asian suhteen pyydetään tarvittaessa terveydenhuollon asiantuntijoilta. Lääkkeet ja tarvikkeet säilytetään toimistoissa kahden lukituksen takana.</p> <p>Terveystieteiden laitteista ja tarvikkeista vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot:</p> <p>Apilan ohjaaja p. 050 500 2061 ja Vanamon ohjaaja p. 040 330 4277</p>
<p>8 ASIAKAS JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY (4.5)</p>
<p>Tietosuojaan liittyvät asiat ovat osa työntekijän perehdytystä ja siitä on tarkempaa tietoa perehdytyskansiossa. Asiakkaille ja asianosaisille on tiedotettava heidän oikeuksistaan. Tietosuojaan liittyviä asioita käydään tarvittaessa lävitse yhteisissä talon kokouksissa. Riihimäen kaupungin tietosuojavaltuutettu toimii asiantuntijana tietosuojaan liittyvistä asioista ja lainsäädännöstä. Mäkikujan perhekeskuksen hoitohenkilöstö on koulutettu uuteen tietosuojalainsäädäntöön kevään 2019 aikana, koulutus tapahtuu Navicek tietuoja ohjelman kautta ja koulutuksen todistukset kerätään kootusti Riihimäen kaupungin henkilöstöhallintoon.</p>
<p>Tietosuojatiedote on nähtävillä yksikön ilmoitustauluilla. Tietojen käsittelyyn liittyviin kysymyksiin vastaavat yksikön esimiehet ja tietosuojavastaava.</p>
<p>Tietosuojavastaavan nimi ja yhteystiedot:</p> <p>Tuomas Häkkinen</p> <p>käyntiosoite Et. Asemakatu 2, Riihimäki postiosoite PL 125, 11101 Riihimäki puhelin 050 523 7304</p>

9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA

Yksikön kehittämiskohteeksi ovat nousseet seuraavat tarpeet ja ehdotukset:

Uhkaavien tilanteiden toimintaohje

Sijoituksen alkaessa lasta ja huoltajia tiedotetaan laitoksen toimintakäytännöistä ja vastuun jaosta. Eriävissä mielipiteissä keskustelua käydään sijoituksen tarkoituksesta yhdessä perheen, sosiaalityöntekijän ja tarvittaessa myös esimiehen kanssa. Asiakaslähtöinen kuvaus sijaishuoltoapaikasta laaditaan kaupungin nettisivuille. Tilanteiden ennakointi on tärkeää. Perustellun epäilyn tullessa ilmi tehdään henkilö- ja huonekatsastuksia, jotta saadaan takavarikoitua vaaralliset aineet ja esineet. Tieto tästä käytännöstä toimii myös ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä. Tarvittaessa poliisia ja sosiaalipäivystystä voi konsultoida asiasta.

Rajoitustoimenpiteiden määrä

Rajoitustoimenpiteet ovat yksilökohtaisia ja pitävät olla perusteltuja erityisesti tilanteissa, jossa nuori tai lapsi vaarantaa omalla käyttäytymisellään vakavasti kasvunsa ja kehityksensä. Näitä tilanteita ovat esimerkiksi:

- vakava päihteidenkäyttö
- välinpitämättömyys omaa terveyteen ja turvallisuuteen liittyen
- toistuvat luvattomat poissaolot ympäristössä ja/tai seurassa, joka vaarantaa lapsen kasvun ja kehityksen
- yhteydenpito vanhempiin tai muihin läheisiin vaarantaa lapsen kasvun ja kehityksen (päihteidenkäyttö, mielenterveysongelmat ja vahingoittavat puheet)

Konsultaatioapua rajoitustoimenpiteisiin saa sosiaalityöntekijältä, esimiehiltä ja esimerkiksi sosiaaliamieheiltä. Yhteydenpidon rajoituspäätöksen tekee palveluesimies johtavana viranhaltijana. Rajoitustoimenpiteistä on olemassa THL:n ohjeistus, jotka ovat nähtävillä osastojen toimistoissa ja henkilökunta perehtyy siihen.

Kaikista rajoitustoimenpiteistä keskustellaan lapsen kanssa iän ja kehitystason mukaisesti. Yli 12-vuotias lapsi saa huoltajien lisäksi oman päätöksen, mutta asia käydään lävitse kaikkien lasten kanssa. Tärkeää on, että lapsen kanssa käydään kasvatuksellinen keskustelu siitä, miksi rajoitustoimenpide tehdään tai on tehty. Keskustelussa on läsnä kaksi työntekijää.

Rajoitustoimenpiteiden määrää seurataan. Jos niitä on tehty suuri määrä, mietitään uusia tavoitteita ja keinoja yksikön arjen tilanteisiin. Usko lapsiin ja nuoriin on toiminnan lähtökohta, etenkin jos lapsen ympäristössä lapseen ei enää uskota ja luoteta. Sijaishuollon yhtenä tarkoituksena on tarjota korjaavia kokemuksia lapsen elämässä.

10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA (5)

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toimintayksikön vastaava johtaja.

Paikka ja päiväys

Mäkikujan perhekeskus, Riihimäki 28.4.2020

Allekirjoitus

Marjo Mutanen

Palvelupäällikkö

11 LÄHTEET

LOMAKKEEN LAADINNASSA ON HYÖDYNNETTY SEURAAVIA OPPAITA, OHJEITA JA LAATUSUOSITUKSIA:

Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry, Ammattieettinen lautakunta: Arki, arvot, elämä, etiikka. Sosiaalialan ammattilaisen eettiset ohjeet.

http://www.talentia.fi/files/558/Etiikkaopas_2012.pdf

STM:n julkaisu (2011:15): Riskienhallinta ja turvallisuussuunnittelu. Opas sosiaali- ja terveydenhuollon johdolle ja turvallisuusasiantuntijoille:

<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/112106/URN%3aNBN%3afi-fe201504226148.pdf?sequence=1>

STM:n julkaisu (2014:4): Lastensuojelun laatusuositus

https://www.thl.fi/documents/647345/0/STM_2014_4_lastensuoj_laatusuos_web.pdf/0404c082-4917-471a-8293-5606b41536a7

STM:n julkaisu (2013:11): Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/110355/ISBN_978-952-00-3415-3.pdf?sequence=1

STM:n oppaita (2003:4): Yksilölliset palvelut, toimivat asunnot ja esteetön ympäristö. Vammaisten ihmisten asumispalveluiden laatusuositus

<https://www.thl.fi/documents/10542/471223/asumispalveluiden%20laatusuositus.pdf>

Potilasturvallisuus, Työsuojelurahasto & Teknologian tutkimuskeskus VTT: Vaaratapahtumista oppiminen. Opas sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiolle

http://www.vtt.fi/files/projects/typorh/opus_terveydenhuolto-organisaatioiden_vaaratapahtumista_oppimiseksi.pdf

Turvallisen lääkehoidon suunnittelun tueksi:

Turvallinen lääkehoito -opas: <http://www.stm.fi/julkaisut/nayta/julkaisu/1083030>

Valviran määräys terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden vaaratilanneilmoituksen tekemisestä:

Valviran määräys 4/2010: <https://www.valvira.fi/-/maarays-4-2010-terveydenhuollon-laitteesta-ja-tarvikkeesta-tehtava-ammattimaisen-kayttajan-vaaratilanneilmoitus>

Tietosuojavaltuutetun toimiston ohjeita asiakas- ja potilastietojen käsittelyyn

Rekisteri- ja tietoturvaselosteet: <http://www.tietosuoja.fi/fi/index/materiaalia/lomakkeet/rekisteri-jatietosuoja selosteet.html>

Henkilötietolaki ja asiakastietojen käsittely yksityisessä sosiaalihuollossa: <http://www.tietosuoja.fi/material/attachments/tietosuojavaltuutettu/tietosuojavaltuutetun toimisto/oppaat/6JfpsyYNj/>

[Henkilötietolaki ja asiakastietojen käsittely yksityisessä sosiaalihuollossa.pdf](http://www.tietosuoja.fi/material/attachments/tietosuojavaltuutettu/tietosuojavaltuutetun toimisto/oppaat/6JfpsyYNj/Henkilotietolaki_ja_asiakastietojen_kasittely_yksityisessa_sosiaalihuollossa.pdf)

Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja osaamisen varmistamisesta liittyen tietosuoja-asioihin ja asiakirja hallintoon sekä muuta lisätietoa sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista: <http://www.sosiaaliportti.fi/File/eef14b19-bacf-4820-9f6e-9cc407f10e6d/Sosiaalihuollon+asiakasasiakirjat.pdf>

Lastensuojelun määräaikojen omavalvonta

http://www.valvira.fi/documents/14444/236772/Lastensuojelun_maaraaikojen_omavalvonta.pdf/e8b14a48-fc78-4ac4-b9ca-4dd6a85a789b

Toimeentulotuen määräaikojen omavalvonta

http://www.valvira.fi/documents/14444/236772/Toimeentulotuen_maaraaikojen_omavalvonta.pdf/d4fbb1b8-7540-425c-8b71-960a9dc2f005